

харчовими продуктами. Вважають, що справжня душа не може існувати без любові, а оскільки вона вічна, то **почуття любові непереможне**, що доводять численні поети, оспівуючи її з покоління у покоління та підтверджуючи: вона живе у Серці. Успішність частіше потребує цинічного серця, гострого розуму, а **серце, як центр любові**, часто не варте уваги. Розум багатослівний, спритний, артистичний, особливо зараз, створює базар-шоу у вашій голові, і серце, як правило, почути неможливо. Він став справжнім хазяїном, хоча ним по праву є серце, яке перетворилось на спостерігача-статиста. Голова править бал, **інакше ми жили б у іншому світі, де більше любові, правди, менше ненависті та зовсім немає війн, а вихованням можна скоротити шлях навчання** підростаючого покоління, але то окрема велика тема! Кохання — не пристрасть, не бажання, це биття двох сердець у одному ритмі. Якщо любов виникає у гармонії, ми пізнаємо успішне життя, де любов розвивається, поглиблюється, бо залежить від внутрішнього стану двох сердець. Таке почуття трансформується у повагу, довіру, а секс може бути частиною любові, але не її основою. Коли оточення прекрасне, нам легше зростати, розвиватись, утверджуватись. Однак, життя повниться як добрим, так і лихим. Вибирайте, чи хочете почуватись на небесах, чи у пеклі - все залежить від вас. Дивіться на світ не через темні окуляри, а помічайте красу, таїну, розмаїття Буття! **Завдання.** Ви любите? Це сердечні почуття чи ментальні?

Висновки. Психолого-педагогічний підхід базується на наукових досягненнях, літературних джерелах, де останнім часом прослідковується довгоочікувана тенденція злиття **релігії з дослідженнями об'єктивної науки**. Така подія свідчить про об'єднання цих могутніх пізнавальних напрямків задля трансформації суспільства від глибокого матеріалізму до ноосферогенезу - формування природоузгодженого, екобезпечного, гармонійного суспільства з ноосферним мисленням, свідомістю, світоглядом, етикою, культурою та відновленою мовою серця.

Список використаних джерел

1. Choulguine A. (1935) L'Ukraine contre Moscou: 1917. - Paris: Librairie Felix Alcan, 220 p.
2. Саєнко Т.В. (2020) Енергоінформаційний потенціал особистості у контексті ноосферогенезу. Вища освіта України: теор. та наук.-метод. час. 3(78). С. 33-40.

УДК 378.091[3:001.7]:37.044''408''

Сидоренко Т.М., к. філол. Н., доцент,
завідувачка кафедри

документознавства та інформаційної діяльності
Державного університету телекомунікацій

РОЗВИТОК ПРОФЕСІЙНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КУЛЬТУРИ ФАХІВЦІВ СФЕРИ ДІЛОВОДСТВА У СИСТЕМІ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ

Анотація. Тези презентують діагностику основних різночинних категорій фахівців сфери діловодства для професійних середовищ зайнятості, конкретизацію мультимодусів документовпорядження освітньо-наукових систем ЗВО, планування дослідження за напрямом – професійний розвиток комунікативної культури фахівців сфери діловодства у системі неперервної освіти у п'яти етапах педагогічних розвідок.

Ключові слова: фахівці сфери діловодства, професійний розвиток, неперервна освіта, професійні середовища, заклади вищої освіти, документовпорядження.

Постановка проблеми в загальному вигляді. Актуальність встановлення та визначення синергії мультимодусів документовпорядження у складних семантичних системах підготовки фахівців (сфери інформаційної, бібліотечної та архівної справи) у закладах вищої освіти (далі – ЗВО) набуває футуристичного змісту, зважаючи на соціальні орієнтири глобального виміру турбулентності світу. Виокремлення та конкретизація мультимодусів на рівнях та за призначенням документовпорядження освітньо-наукових систем забезпечить ефективність функціонування новітніх моделей підготовки фахівців згідно вимог технічного регулювання (стандартів) на основі системного та процесного підходів.

Апріорі панівними формами взаємодії системного управління у ЗВО, гарантування громадського доступу, правових гарантій соціального захисту, безпеки соціокультурних форм організації взаємодії зі зацікавленими сторонами пропонується виокремити – соціальний модус трансверсійності освітнього процесу підготовки та професійного розвитку майбутніх фахівців; інформаційний модус документопорядження мережевого та змішаного навчання та професійного становлення в умовах воєнного стану та пандемії, міграції, маргіналізації, тероризму, окупації, інклюзії тощо; семантичний модус функціонального призначення організації та забезпечення системних процесів управління підготовкою фахівців сфери інформаційної, бібліотечної та архівної справи.

Виокремлення раніше невиокремлених частин. Метою статті є встановлення механізмів і засобів удосконалення документопорядження системи підготовки фахівців сфери інформаційної, бібліотечної та архівної справи на основі мультимодусної організації освітнього процесу у ЗВО.

Завданнями визначено : виокремлення та конкретизація мультимодусів документопорядження; встановлення різночинних категорій майбутніх і діючих фахівців цільової аудиторії зацікавлених здобувачів освіти та професійного розвитку за спеціальністю 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа»; здійснити планування дослідження у п'яти етапах педагогічних розвідок.

Методи: контент-аналіз тезаурусу наукової проблеми міждисциплінарного дослідження складноорганізованих систем для змістового та семантичного визначення та конкретизації мультимодусів документопорядження системи підготовки фахівців на основі системного та процесного підходів управління в сфері освіти, науки й інноватики згідно стандартів управління якістю (заходи освітньої політики) засобами технічного регулювання ДСТУ ISO 9001:2015, ДСТУ ISO 10011-1-97, ДСТУ ISO 10005:2007, ДСТУ ISO 10006:2005, ДСТУ 180 9001-2000, ДСТУ 4163:2003, ДСТУ 2938-94, ДСТУ 3008-95, ДСТУ ГОСТ 7.1:2006, ДСТУ 8302:2015, ДСТУ 2681-94, ДСТУ 3966-2009, ДСТУ 3017:2015, ISO 16133, управління інформаційними технологіями для організації ISO/IEC 38500; структурно-логічний, структурно-організаційний та структурно-функціональний аналіз системи підготовки та професійного розвитку ЗВО; прогнозування та моделювання освітньо-наукових систем ЗВО з інформаційно-технологічним забезпеченням за семантикою соціального замовлення на підготовку фахівців нової формації.

Виклад основного матеріалу. Встановлено соціальні орієнтири інформатизації та адміністрування документопорядження систем підготовки кадрів у ЗВО, які спрямовано на задоволення суспільних потреб у фахівцях сфери інформаційної, бібліотечної та архівної справи за цільовим та семантичним призначенням як-то кваліфікаційних груп фахівців:

- Фахівці ділового адміністрування – публічне управління та адміністрування документопорядження;
- Фахівці системної адміністрації документообігу – електронне врядування та документопорядження організації та ефективного функціонування сфери освіти, науки та інноватики;
- Фахівці інфокомунікацій – цифровий сервіс інфокомунікацій та інформаційно-технологічне забезпечення освітньо-наукового процесу на рівнях, ступенях і типах соціокультурних форм ЗВО;
- Фахівці-управлінці, менеджери інформаційних технологій – інформаційна політика, комунікативна культура як складові освітньої політики якості й безпеки життєдіяльності (професійна підготовка та розвиток з пролонгованою зайнятістю);
- Фахівці адміністратори та експерти з інформаційного моніторингу та нагляду – кібербезпека в умовах соціально-турбулентних викликів глобального виміру (гібридна війна, кіберзлочини, захист персональних даних та інтелектуальної власності);
- Фахівці архівісти, бібліотекари, оператори та технологи інформаційних баз, архівів, електронних бібліотек – збереження академічної та національної спадщини;
- Фахівці соціально-інформаційного сервісу зі надання правових та соціальних гарантій захисту та технічного регулювання – документопорядження правового та технічного регулювання захисту прав споживачів, професійної зайнятості та самозайнятості (в тому числі незахищених категорій);

- Фахівці-дорадники документального супроводу цивільних, адміністративних та юридичних процедур – документовпорядження та врегулювання сімейно-побутових та спадкових питань, а також питань стягнень;

- Фахівці зі зв'язків з громадськістю (з англ. – public relations, PR) та менеджери по роботі з персоналом (з англ. – human resources, HR) – документовпорядження громадських запитів, інституцій та органів громадського самоврядування, кадрової політики та менеджменту, формування кадрового резерву та ротації;

- Фахівці-наглядовці, уповноважені органами контролю та інспекцій – екологічний, земельний, природокористування та природоохорони, ресурсозабезпечення та ресурсоощадності, енергозбереження, прецедентної, метрології, стандартизації, сертифікації, ліцензування та акредитації, валідації та випробувальної діяльності;

- Фахівці з інформаційного консалтингу (з англ. – information consulting) – документовпорядження консультативних послуг та сервісів за видами економічної діяльності;

- Фахівці державні службовці – врядування державного управління та регулювання, в тому числі організаційних процедур з надання адміністративних послуг громадянам;

- Фахівців з керування спільнотами та громадами (з англ. – community management) – організаційно-управлінські процедури документо-розпорядження в керуванні територіальними громадами;

- Фахівців з управління даними (з англ. – data- management) – збір, накопичення, систематизація та семантичне профілювання інформаційних баз даних, в тому числі даних особливої звітності, контролю та секретності в геоінформаційному та геополітичному моніторингу безпеки (національної, регіональної, транскордонної та консолідаційної).

Мультимодуси документовпорядження освітньо-наукових систем ЗВО оцінюємо:

у багатоаспектному феномені – організації публічного управління та адміністрування на принципах транспарентності, партисипатії та сталого розвитку (інституційного та соціальних систем);

раціональності ресурсного забезпечення освітнього процесу (кадрової, матеріально-технічної, фінансової, методологічної, психолого-педагогічної та організаційно-управлінської складових інституційної та міжнародної співпраці);

соціальної та академічної мобільності у процесі здобуття освіти, профорієнтації, перекваліфікації, підвищення кваліфікації та стажування;

імплементативності правових і соціальних гарантій у інтеграції освітнього і наукового простору;

безпековості соціокультурних форм організації ЗВО – інформаційної та кібер-безпеки, якості й безпеки життєдіяльності, екологічної, соціальної, політичної, економічної та інституційної академічної безпеки, персональної та психологічної безпеки усіх учасників освітнього процесу та зацікавлених сторін, національної безпеки України;

безбар'єрності – доступності до освіти та професійного розвитку, освітніх, наукових програм, соціальних, дорадчих, консалтингових та інформаційно-аналітичних сервісів усіх різночинних категорій здобувачів послуг сфери освіти, науки й інноватики, зацікавлених і достойних у набутті сучасних компетентностей і спроможностей інформаційної діяльності, менеджменту (самоменеджменту та корпоративного менеджменту) для неперервності освіти впродовж життя, пролонгованої професійної зайнятості та самозайнятості;

здоров'язбереження і психосоціальної підтримки усіх представників академічної та соціальної спільноти взаємодії ЗВО з партнерами, провладними органами, представників громадського та самоврядування, в тому числі територіальних громад.

Здійснено планування дослідження за напрямом «Професійний розвиток комунікативної культури фахівців сфери діловодства у системі неперервної освіти» в межах науково-дослідних робіт Українського державного університету імені Михайла Драгоманова № 10/22-24 «Освітня політика якості й безпеки життєдіяльності соціокультурних форм для сталого розвитку України» у п'яти етапах.

Перший – конкретизувати та розкрити історичну ретроспективу теоретичних і методичних засад неперервної освіти зі забезпечення інформаційної діяльності у ході історіографічного, куль-

турологічного та структурно-логічного методів аналізу згідно завдань календарно-тематичного плану НДР:

- культурологічний аналіз педагогічної проблеми дослідження історії тезаурусу комунікативної культури в сфері освіти, науки й інноватики;
- контент-аналіз понятійно-категоріального апарату професійного розвитку комунікативної культури у системі неперервної освіти;
- правове та технічне регулювання професійного розвитку фахівців сфери діловодства у системі неперервної освіти.

Другий – здійснити порівняльний аналіз практичного досвіду професійної підготовки та розвитку фахівців сфери діловодства методами компаративістики та SWOT-аналізу :

- вивчити вітчизняний досвід формування комунікативної культури фахівців сфери діловодства у системі неперервної освіти;
- виокремити прогресивний досвід практики забезпечення комунікативної культури фахівців сфери діловодства у системі неперервної освіти США;
- імплементувати досвід Європейського Союзу щодо набуття фахівцями сфери діловодства комунікативної культури для професійної інформаційної діяльності.

Третій – обґрунтувати, розробити і здійснити громадське обговорення концепції професійного розвитку комунікативної культури фахівців сфери діловодства у системі неперервної освіти:

- провести системний аналіз розвитку інформаційної діяльності у системі неперервної освіти;
- запропонувати підходи та принципи у концепції професійного розвитку комунікативної культури фахівців сфери діловодства у системі неперервної освіти;
- рекомендувати концептуально-стратегічні вектори професійного розвитку комунікативної культури фахівців сфери діловодства у системі неперервної освіти.

Четвертий – обґрунтувати та спроектувати модель і методику організації професійного розвитку комунікативної культури фахівців сфери діловодства у системі неперервної освіти:

- здійснити добір методів, форм та засобів організації професійного розвитку комунікативної культури фахівців сфери діловодства у системі неперервної освіти;
- запропонувати удосконалений зміст освітніх та освітньо-наукових програм професійної підготовки та розвитку комунікативної культури фахівців сфери діловодства у системі неперервної освіти;
- узагальнити та вказати пріоритети інформаційно-технологічного забезпечення організації професійного розвитку комунікативної культури фахівців сфери діловодства у системі неперервної освіти;
- спроектувати модель організації професійного розвитку комунікативної культури фахівців сфери діловодства у системі неперервної освіти.

П'ятий – оприлюднити дані педагогічного експерименту апробації та встановлення ефективності моделі та методики організації професійного розвитку комунікативної культури фахівців сфери діловодства у системі неперервної освіти:

- спланувати педагогічний експеримент;
- встановити активність мотивації у фахівців сфери діловодства до професійного розвитку їх комунікативної культури у середовищах професійної зайнятості;
- підтвердити ефективність моделі та методики організації професійного розвитку комунікативної культури фахівців сфери діловодства у системі неперервної освіти з експертним заключенням щодо релевантності дослідження.

Висновки. Здійснено діагностику потенційного працевлаштування основних різночинних категорій фахівців сфери діловодства для професійних середовищ зайнятості: 1) публічне управління та адміністрування, електронне врядування в сфері освіти, науки й інноватики, цифрове обслуговування інфокомунікацій на рівнях, ступенях та типах організації соціокультурних форм ЗВО; 2) управління в освітній політиці якості й безпеки життєдіяльності ЗВО, інформаційна та кібер-безпека освітнього простору безбар'єрності; 3) академічної спадщини бібліотечної і архівної справи та інформаційних банкінгів національної безпеки, соціального і правового захисту зайнятих і самозайнятих категорій споживачів послуг і здобувачів освіти; 4) дорадництва та консалтин-

гу документівпорядження в цивільно-правових аспектах; 5) комунікацій та зв'язку з громадськістю; 6) контролю та нагляду; 7) врядування державного управління та регулювання надання адміністративних послуг; 8) управління територіальними громадами; 9) геоінформаційного моніторингу та управління даними.

Визначено мультимодуси документівпорядження освітньо-наукових систем ЗВО, а саме організації публічного управління, раціоналізації ресурсного потенціалу професійної підготовки та розвитку, громадської персональної і соціальної та академічної мобільності; консолідації освітньо-наукового потенціалу безпеки соціокультурних форм ЗВО, безбар'єрності у сфері неперервної освіти впродовж життя, професійного розвитку та зайнятості спроможних забезпечувати сферу діловодства засобами комунікативної культури; здоров'я формування та збереження і психосоціального забезпечення підтримки в умовах глобальних викликів для всіх зацікавлених сторін.

Розроблено план науково-дослідних робіт у п'яти етапах дослідження розвитку професійної комунікативної культури фахівців сфери діловодства у системі неперервної освіти.

Встановлено, що наступними завданнями НДР, які сприятимуть ефективності дослідження, постануть питання встановлення соціальних орієнтирів тенденцій цифровізації сфери освіти, науки й інноватики та укомплектування раціонального в умовах воєнного стану інформаційно-технологічного забезпечення системи підготовки та професійного розвитку комунікативної культури фахівців сфери діловодства у системі неперервної освіти.

Список використаних джерел

1. Ridei N., Tytova N., Humeniuk T., Ishchenko S., Sheremetieva S. The main ways to solve the problems of document management in higher education (the Ukrainian case). *Amazonia Investiga*. 2023 №12(61), pp.212-223.

2. Рідей Н.М., Титова Н.М., Богущкий Ю.П., Павленко Д.Г. Теоретико-аксіологічний аналіз дослідження компетентності адміністраторів закладів вищої освіти. *Науковий журнал Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського* (Вчені записки Серія: Державне управління Том 31 (70) № 1 2020). Херсон, Видавничий дім «Гельветика», 2020. с.69 – 79.

3. Тимошенко В.І., Титова Н.М., Слабецький О.М., Рідей Н.М. Інформаційно-аналітичний базис організації професійної підготовки майбутніх менеджерів у закладах вищої освіти. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П.Драгоманова* / за ред. О. В. Тимошенка. Київ : Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2020. Вип. 7 (127) 2020. С.184–188.

4. Tymoshenko V., Slabetskyi O., Ridei N., Tytova N. Communicative competencies of managers in HEI on components of methodological contents of administrative management. *Journal «ScienceRise: Pedagogical Education»*, 2021. № 1(40). PP. 14-19. DOI: 10.15587/2519-4984.2021.224346

УДК 37.013:37.018

Тарасенко Г.С., д. п. н., професор,
професор кафедри екології,
природничих та математичних наук
КЗВО “Вінницька академія безперервної освіти”
Шабельська Г., ад'юнкт Інституту педагогіки
та наук про здоров'я
Академії прикладних наук у Валчі, доктор наук,
Уповноважена Куявсько-Поморського Воєводи
у справах родини (Польща)

ЄВРОПЕЙСЬКІ ПІДХОДИ ДО ЕКОЛОГІЧНОГО ВИХОВАННЯ СУЧАСНОЇ ДИТИНИ В КОНТЕКСТІ РОДИННОЇ ПЕДАГОГІКИ

Анотація. Тези доповіді висвітлюють актуальні проблеми спільного пошуку новітніх концептуальних підходів до екологічного виховання дітей у родині, який відбувається в освітніх просторах України і Польщі в контексті європейських цінностей. Підкреслена необхідність дотримання аксіологічної і технологічної культури екологічного виховання дітей в сучасній родині.